

Република Србија
Град Крагујевац
Градско веће
Број: 55-238/21-V
Датум: 23. децембар 2021. године
Крагујевац

СКУПШТИНА ГРАДА КРАГУЈЕВЦА
- за Председника Скупштине града Крагујевца -

У складу са чланом 127. став 1. Пословника Скупштине града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 16/21) достављамо Вам, како бисте уврстили у предложени дневни ред седнице Скупштине града Крагујевца, као допуну

- Предлог одлуке о доношењу Програма "Контрола нутритивне и енергетске вредности obroка из колективне исхране деце и одраслих"

Уколико у дневни ред седнице Скупштине града уврстите као допуну, Предлог одлуке о доношењу Програма "Контрола нутритивне и енергетске вредности obroка из колективне исхране деце и одраслих", за представника предлагача на седници Скупштине града Крагујевца, Градско веће одредило је др Гордану Дамњановић, члана Градског већа за здравствену и социјалну заштиту.

ПРЕДСЕДНИК,
Никола Дашић

Република Србија

Град Крагујевац

Градско веће

Број: 55-238/21-V

Датум: 23. децембар 2021. године

К р а г у ј е в а ц

Градско веће, на основу члана 46. став 1. тачка 1. у вези члана 66. став 5. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Србије", бр. 129/07, 83/14- др. закон, 101/16-др. закон и 47/18), члана 59. став 1. тачка 1. Статута града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 8/19), члана 2. став 1. тачка 1. Одлуке о Градском већу ("Службени лист града Крагујевца", бр. 25/15-пречишћен текст и 12/19) и члана 49. став 3. Пословника о раду Градског већа ("Службени лист града Крагујевца", број 23/21-пречишћен текст), на седници одржаној дана 23. децембра 2021. године, донело је

З А К Љ У Ч А К

о утврђивању Предлога одлуке о доношењу Програма "Контрола нутритивне и енергетске вредности obroка из колективне исхране деце и одраслих"

I Утврђује се Предлог одлуке о доношењу Програма "Контрола нутритивне и енергетске вредности obroка из колективне исхране деце и одраслих" и упућује се Скупштини града Крагујевца на разматрање и доношење.

II За представника предлагача на седници Скупштине града Крагујевца, одређује се др Гордана Дамњановић, члан Градског већа за здравствену и социјалну заштиту.

О б р а з л о ж е њ е

Правни основ за доношење Закључка о утврђивању Предлога одлуке о доношењу Програма "Контрола нутритивне и енергетске вредности obroка из колективне исхране деце и одраслих" (у даљем тексту: Закључак), садржан је у члану 46. став 1. тачка 1. у вези члана 66. став 5. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Србије", бр. 129/07, 83/14-др. закон, 101/16-др. закон и 47/18), члану 59. став 1. тачка 1. Статута града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 8/19), члану 2. став 1. тачка 1. Одлуке о Градском већу ("Службени лист града Крагујевца", бр. 25/15-пречишћен текст и 12/19) и члану 49. став 3. Пословника о раду Градског већа ("Службени лист града Крагујевца", број 23/21-пречишћен текст), којима је утврђено да је Градско веће предлагач аката које доноси Скупштина града Крагујевца, као и да закључком одлучује о процедуралним питањима и иницира доношење и предлагање одлука и других аката, као и начин решавања појединих питања.

Разлог за доношење овог закључка је процедуралног карактера и основ је за упућивање Предлога одлуке о доношењу Програма "Контрола нутритивне и енергетске вредности obroка из колективне исхране деце и одраслих", Скупштини града Крагујевца, на разматрање и доношење.

ПРЕДСЕДНИК,

Никола Дашић, с.р.

Република Србија
Град Крагујевац
Градска управа за друштвене
делатности
Број: XXV- 114 /21
Датум: 20. децембар 2021. године
К р а г у ј е в а ц

Г Р А Д С К О М В Е Ћ У
-председнику-

Градска управа за друштвене делатности припремила је, у складу са чланом 52. став 1. тачка 1. у вези са чланом 66. став 7. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Србије", бр. 129/07, 83/14-др. закон, 101/16-др. закон и 47/18), чланом 68. тачка 1. Статута града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 8/19) и чланом 11. став 1. алинеја 4. Одлуке о организацији Градских управа града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 39/21-пречишћен текст) и упућује Градском већу на разматрање и одлучивање:

- Нацрт одлуке о доношењу Програма "Контрола нутритивне и енергетске вредности оброка из колективне исхране деце и одраслих"

Нацрт одлуке о доношењу Програма "Контрола нутритивне и енергетске вредности оброка из колективне исхране деце и одраслих" припремљен је у складу са одредбама:

1. члана 14. став 2. и члана 22. став 2. Закона о јавном здрављу ("Службени гласник РС", број 15/16), у вези са чланом 16. став 3. и став 5. Правилника о ближим условима и обавезама за деловање у области јавног здравља ("Службени гласник РС", број 94/19),

2. члана 181. став 1. Пословника Скупштине града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 16/21) и

3. одредбама Правилника о припреми, достављању и контроли нацрта/предлога аката који се упућују Градском већу ("Службени лист града Крагујевца", број 21/21).

Предлажемо да у Дневни ред седнице уврстите Нацрт одлуке о доношењу Програма "Контрола нутритивне и енергетске вредности оброка из колективне исхране деце и одраслих" и уколико то учините, за представника предлагача на седници Градског већа одређује се Никола Рибарић, в.д. начелника Градске управе за друштвене делатности.

ВД НАЧЕЛНИКА,

Никола Рибарић, с.р.

Скупштина града Крагујевца, на основу члана 14. став 2. и члана 22. став 2. Закона о јавном здрављу („Службени гласник Републике Србије“, број 15/16), у вези са чланом 16. став 3. и став 5. Правилника о ближим условима и обавезама за деловање у области јавног здравља („Службени гласник Републике Србије“, број 94/19) и члана 181. став 1. Пословника Скупштине града Крагујевца („Службени лист града Крагујевца“, број 16/21), на седници одржаној дана _____2021. године, доноси

**ОДЛУКУ
О ДОНОШЕЊУ ПРОГРАМА
"КОНТРОЛА НУТРИТИВНЕ И ЕНЕРГЕТСКЕ ВРЕДНОСТИ ОБРОКА ИЗ КОЛЕКТИВНЕ
ИСХРАНЕ ДЕЦЕ И ОДРАСЛИХ"**

1. Доноси се Програм "Контрола нутритивне и енергетске вредности оброка из колективне исхране деце и одраслих" (у даљем тексту: Програм), који је предложио Институт за јавно здравље Крагујевац, као носилац активности у области деловања јавног здравља за територију града Крагујевца.

Програм ће се реализовати током 2022. године, представља програм из области јавног здравља и саставни је део ове одлуке.

2. Спровођење Програма прати Савет за здравље града Крагујевца, даје мишљење на Извештај о остваривању Програма и предлаже мере за његово унапређење.

3. Ову одлуку објавити у "Службеном листу града Крагујевца".

Образложење

Правни основ за доношење Одлуке о доношењу Програма "Контрола нутритивне и енергетске вредности оброка из колективне исхране деце и одраслих" садржан је у одредбама члана 14. став 2. и члана 22. став 2. Закона о јавном здрављу ("Службени гласник Републике Србије", број 15/16) и члана 181. став 1. Пословника Скупштине града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 16/21), којима је прописано да јединица локалне самоуправе доноси и финансира посебне програме из области јавног здравља за своју територију, да јединице локалне самоуправе финансирају програме из области јавног здравља за своју територију које спроводе институти и заводи за јавно здравље самостално или у сарадњи са другим учесницима, као и да Скупштина града у вршењу своје надлежности доноси одлуке, којима на општи начин уређује питања из своје надлежности. Чланом 16. став 3. и став 5. Правилника о ближим условима и обавезама за деловање у области јавног здравља ("Службени гласник Републике Србије", број 94/19) прописано је да су програми из области јавног здравља који се финансирају из буџета јединице локалне самоуправе усмерени ка реализацији приоритета дефинисаних планом јавног здравља, као и на друге активности према процени и могућностима носилаца и учесника у области јавног здравља и да се реализација наведених програма спроводи директним уговарањем између јединица локалне самоуправе и института, односно завода за јавно здравље у складу са надлежностима прописаним законом.

Разлог за доношење ове одлуке садржан је у потреби доношења посебног програма из области јавног здравља, чијом реализацијом ће се унапређивати и чувати здравље деце и одраслих који користе оброке из колективне исхране. Како је исхрана људи основни чинилац здравља то је неопходно вршити континуиране контроле нутритивне и енергетске вредности оброка из колективне исхране деце и одраслих. Очекивани ефекти су смањење броја оброка који не одговарају актуелним Правилницима, смањење броја неадекватно ухрањене деце и боље здравље опште популације на територији Града.

Институт за јавно здравље Крагујевац израдио је Предлог Програма, у складу са приоритетима дефинисаним Планом јавног здравља града Крагујеваца за период 2019-2026. године са Акционим планом за спровођење Плана јавног здравља за период 2019-2026. године ("Службени лист града Крагујеваца", број 13/19).

Општи циљ Програма: Очување и унапређење здравља деце и одраслих са територије града Крагујеваца који користе колективну исхрану у основним или средњим школама и Црвеном крсту.

Специфични циљеви Програма:

1. Обезбедити адекватну колективну исхрану деце у основним школама.
2. Обезбедити адекватну колективну исхрану деце у средњим школама.
3. Обезбедити адекватну колективну исхрану одраслих у Црвеном крсту.

Средства за реализацију Програма "Контрола нутритивне и енергетске вредности оброка из колективне исхране деце и одраслих" обезбеђена су у буџету града Крагујеваца.

СКУПШТИНА ГРАДА КРАГУЈЕВЦА

**Број:
У Крагујевцу, 2021.године**

ПРЕДСЕДНИК,

Мирослав Петрашиновић

ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
ГРАДСКОЈ УПРАВИ ЗА ДРУШТВЕНЕ ДЕЛАТНОСТИ
ОДЕЉЕЊЕ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ

ПРОГРАМ
КОНТРОЛА НУТРИТИВНЕ И ЕНЕРГЕТСКЕ ВРЕДНОСТИ ОБРОКА ИЗ КОЛЕКТИВНЕ
ИСХРАНЕ ДЕЦЕ И ОДРАСЛИХ

В.Д. Директора ИЗЈЗ Крагујевац
Доц. др Драган Васиљевић

УВОД

Исхрана људи је основни чинилац здравља али као што је основни здравствени ресурс тако може бити и основни здравствени ризик за настанак не само акутних обољења већ и бројних хроничних незаразних болести. Доказано је да је неправилна исхрана ризик за настанак кардиоваскуларних болести, шећерне болести тип 2, неких малигних обољења, метаболички и ендокриних поремећаја. Здравље је уско повезано са правилном исхраном. Кроз исхрану добијамо све што нам је неопходно за одржавање живота и здравља, јер нам обезбеђује и структуру и функционисање организма.

Добро здравље и заштиту од болести пружа само избалансирана, мешовита, правилна исхрана која садржи све потребне макро и микронутријенте. Енергију за одвијање свих активности добијамо из хране. Ова енергија је хемијског типа и садржана је у хемијским везама. Енергетске потребе сваког појединца зависе од енергије неопходне за одвијање базалног метаболизма, физичке активности, специфичног динамичког дејства хране, раста, развоја и регенерације. Основни поремећаји здравља који се могу јавити због неизбалансиране исхране су: протеинско-енергетски дефицит, малнутриције и гојазност.

Утврђена је повезаност високог уноса енергије, засићених масти, транс-масти и соли, као и низак унос воћа, поврћа и рибе са ризиком за настанак хроничних незаразних болести. Истраживања су показала да је недовољан унос воћа и поврћа одговоран за настанак 20% свих болести срца и крвних судова. Прекомерна телесна маса и гојазност у дечјем узрасту повећавају ризик за настанак срчаног и možданог удара пре 65. године живота за 3 до 5 пута. Када је енергетски унос повећан у односу на енергетске потребе и расходе (учестало конзумирање високо-енергетских намирница, као што су прерађене намирнице богате мастима и шећерима) настаје најстарији метаболички поремећај-гојазност. Висок унос засићених масти и транс-масних киселина је повезана са срчаним и малигним болестима, док елиминација транс-масти из исхране и замена засићених масти са полинезасићеним биљним уљима смањује ризик од настанка ових обољења. Правилна исхрана може да допринесе одржавању доброг здравља, адекватне телесне масе, одржавању у прописаним границама биохемијске параметре крви: нивое укупног холестерола и његових фракција, триглицерида, глукозе, јетриних трансaminaза, урее, креатинина и др.. Гојазност је уско повезана са осталим факторима ризика за настанак КВБ као што су повишен крвни притисак, нетолеранција глукозе, дијабетес типа 2 и дислипидемија.

Према резултатима истраживања здравља становништва Србије 2013. године, на основу измерене вредности индекса телесне масе, више од половине становништва узраста од 15 година и више било је прекомерно ухрањено (56,3%), односно 35,1% становништва је било предгојазно и 21,2% становништва гојазно. Гојазност је код оба пола била приближно исто распрострањена (мушкарци 20,1% и жене 22,2%). Резултати истог истраживања показали су да је 70,1% деце и адолесцената узраста 7–14 година било нормално ухрањено, 15% је било прекомерно ухрањено, а 4,9% је било гојазно, док је 5,0% било потхрањено.

Прекомерна ухрањеност и гојазност, како у популацији одраслих, тако и у популацији деце и адолесцената представља поремећаје здравља од изузетног епидемиолошког и клиничког значаја и један је од највећих јавно здравствених проблема данашњице. Ако се не предузму одлучне мере у циљу смањења превенције и лечења гојазности, предвиђа се да ће до 2025. године 50% светске популације бити гојазно.

Анализе енергетске вредности оброка подразумевају: одређивање укупне енергетске вредности по obroку и по дану узорковања, одређивање садржаја масти, беланчевина, угљених хидрата, засићених масних киселина, простих шећера, дијетних влакана и кухињске соли.

Правилна исхрана је основа здравља као и адекватног раста и развоја деце у свим узрастима. Здравих стилова живота у првом плану имају правилну исхрану која се увек комбинује са адекватном физиком активношћу (интензитет и учесталост су индивидуалне и зависе од узраста, професионалних активности-захтева и здравственог стања сваког појединца).

Прве навике у исхрани се стичу у породици те је најзначајније развијати овај сегмент-правилну породичну исхрану, зато је неопходно едуковати родитеље о значају правилне исхране за живот и здравље

Обавезан сегмент безбедности хране су дезинфекција, дезинсекција и дератизација свих простора у којима се храна производи, прерађује, припрема, дистрибуира и конзумира. Неопходно је редовно обављати ове послове према стручним препорукама.

ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА

Општи циљ:

Очување и унапређење здравља деце и одраслих са територије града Крагујевца који користе колективну исхрану у основним или средњим школама и Црвеном крсту контролу здравствене енергетске вредности оброка.

Специфични циљеви:

1. Обезбедити адекватну колективну исхрану деце у основним школама
2. Обезбедити адекватну колективну исхрану деце у средњим школама
3. Обезбедити адекватну колективну исхрану одраслих у Црвеном крсту

АКТИВНОСТИ ПРОГРАМА

У циљу спровођења активности дефинишу се приоритетни програмски задаци за 2022. годину и то:

1. узорковање оброка у основним школама, домовима ученика-интернатима у средњим школама и Црвеном крсту Крагујевац
2. анализе енергетске вредности хране
3. стручно мишљење

ИНДИКАТОРИ И МЕТОДОЛОГИЈА СПРОВОЂЕЊА ПРОГРАМА

Узорковање оброка ће се вршити адекватним, стручним методама. Анализе ће се вршити акредитованим лабораторијским методама одговарајућим за ову врсту узорака. Лекар специјалиста хигијене даје стручно мишљење о енергетским вредностима оброка на основу анализираних параметара и лабораторијских извештаја.

Индикатори који ће се пратити:

1. Број узорака оброка
2. Број хемијских анализа

ОЧЕКИВАНИ ЕФЕКТИ

- Смањење броја оброка који не одговарају акутелним Правилницима
- Смањење броја неадекватно ухрањене деце
- Боље здравље опште популације

РИЗИЦИ ПО ПРОЈЕКАТ

- Недостатак финансијских средстава

ПРАВНИ ОКВИР

- Закон о јавном здрављу ("Сл. гласник РС" бр. 15/16),
- Правилника о ближим условима за организовање, остваривање и праћење исхране ученика у основној школи (Сл. гл. бр. 68/18)
- Правилника о стандардима квалитета исхране ученика и студената (Сл. гл. бр. 67/11)

ОДРЖИВОСТ ПРОЈЕКТА

- Континуирана сарадња стручних служби града Крагујевца и ИЗЈЗ Крагујевац
- Опредељење додатних финансијских средстава за превентивне активности на нивоу локалне заједнице
- Превентивне програме спроводити као редовне радне активности

ПОТРЕБНА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА

Финансијска средства која се потражују од Града Крагујевца за реализацију програма „Контрола нутритивне и енергетске вредности obroка из колективне исхране деце и одраслих“ у 2022. години износе 1 192 100,00 динара.

Врста узорака	Врста анализе	Број узорака	Цена по узорку	Укупна цена
Оброци за децу у продуженом боравку у основној школи	Хемијска анализа	16 (16 објеката-школа*15 узорака obroка =240)	63 200,00*	1 011 200,00
Целодневни obroци за ученике медицинске школе	Хемијска анализа	2 (2 пута у току школске године*15 узорака obroка=30)	63 200,00*	126 400,00
Оброци које припрема Црвени крст	Хемијска анализа	2 (2 пута у току године*5 узорака obroка=10)	27 250,00*	54 500,00
Укупно				1 192 100,00

*-цене анализа су из Ценовника ИЗЈЗ Крагујевац- ЦЕНОВНИК УСЛУГА ЗА КОРИСНИКЕ НА ТРЖИШТУ (КОЈЕ СЕ НЕ УГОВАРАЈУ СА РЗЗО) Центар за хигијену и хуману екологију, број 01- 4787-1 од 30.08.2021.године.

НОСИЛАЦ ПРОГРАМА

Институт за јавно здравље Крагујевац , Николе Пашића 1, 34000 Крагујевац; Доц. др Драган Васиљевић

ПОДАЦИ О УЧЕСНИЦИМА ПРОГРАМАМА

1) Лекар спец. Хигијене-4
2) Дипломирани хемичар, специјалиста санитарне хемије-3
3) Дипломирани хемичар-2
4) Санитарни/ медицински техничар-9
5) Хемијски техничари-6

В.Д. директора ИЗЈЗ Крагујевац
Доц. др Драган Васиљевић,с.р.